

Associació Internacional de

Ciutats Educadores

27
Butlletí
informatiu
2018

CIUTATS
EDUCADORES PER A
UN MÓN MILLOR

experiència

Munic presenta Bunkicktgut, una lliga intercultural de futbol de carrer

La ciutat de Munic és un important centre econòmic i financer, capital de l'estat de Baviera. És la tercera ciutat alemanya més poblada, després de Berlín i Hamburg, amb 1.450.381 habitants. Més del 50% dels infants i joves de Munic tenen arrels immigrants.

Bunkicktgut és una organització alemanya sense ànim de lucre que treballa per millorar les expectatives socials d'infants i joves procedents de diferents països del món i d'origen alemany, a través d'una lliga intercultural de futbol de carrer.

Pioner a Europa, el programa pedagògic Bunkicktgut aprofita el poder del futbol per

arribar a aquests joves. L'objectiu és combatre l'agressivitat i la frustració i estimular la interacció i la cooperació a través del joc en equip. El futbol permet trencar les barreres culturals i idiomàtiques agrupant infants i joves de 7 a 22 anys de diferents cultures, religions, orígens ètnics, perfils socioeconòmics, etc., els quals participen en la presa de decisions i actuen com a organitzadors i creadors.

Bunkicktgut promou valors fonamentals com l'equitat, la tolerància, la participació i la no-violència, a través d'una cultura lúdica i competitiva, essent el futbol una eina que permet als joves experimentar l'èxit. La tasca que exerceixen els treballadors de futbol de carrer, la majoria d'origen immigrant, és clau en la transmissió d'aquesta filosofia. A més, per donar a conèixer la lliga intercultural es duen a terme sessions d'entrenament en parcs i espais públics, fent prevaldre una política de portes obertes.

A més de jugar per classificar-se en la Lliga de Campions, infants i joves poden participar en diferents activitats proposades per l'organització, com ara els campaments

d'aprenentatge organitzats en períodes vacacionals, en què el futbol es combina amb activitats de cuina saludable, classes d'alemany, etc. També poden formar-se per ser àrbitres, participar en l'edició d'una revista de futbol de carrer, o fins i tot formar part del Consell de la Lliga, encarregat de definir les regles, resoldre conflictes i fomentar el sentit de pertinença.

Per fer conèixer la lliga, s'han format equips promotors constituïts per jugadors amb talent que competeixen en esdeveniments, festivals i tornejos internacionals.

En aquesta iniciativa col·laboren diversos departaments de l'Ajuntament de Munic (Esports, Immigració, Educació, Joventut, Salut, Treball...), i també altres institucions locals de caràcter social.

Des del 1997, han participat en el projecte més de 40.000 infants i joves que procedeixen de més de 100 països diferents. A més de Munic, on està ubicada la seu de l'organització, el projecte s'ha estès a altres ciutats alemanyes, suïsses i togoleses.

El poder del futbol de carrer per trencar barreres culturals i idiomàtiques i fomentar la bona convivència entre diferents cultures.

Presenta: Bunkicktgut
Contacte: Sr. Sebastian Schulke
e-mail: s.schulke@bunkicktgut.de

editorial

L'any 2018 s'acaba i per l'AICE s'acosta un moment important: la definició de les prioritats per al període 2019-2022. Un nou full de ruta que ens permeti enfocar els recursos i esforços per progressar en la consecució dels nostres objectius com a organització.

No obstant això, abans de mirar al futur, és imprescindible compartir alguns elements que ens ajudin a situar i fer balanç del treball realitzat, els objectius aconseguits al llarg del període 2015-2018 i les qüestions que valdrà la pena reprendre.

Sens dubte, el període que tanquem ha estat intens i està marcat per fites importants, assolides gràcies als esforços compartits de nombroses ciutats i persones que integren l'Associació.

L'organització dels Congressos Internacionals, de Rosario (Argentina, 2016) i de Cascais (Portugal, 2018), ens ha permès donar a conèixer la tasca que està duent a terme l'AICE a noves ciutats i instàncies internacionals i nacionals, així com oferir espais d'intercanvi, reflexió i aprenentatge a les ciutats associades.

Com a novetat, l'any 2016, va tenir lloc la primera edició del Dia Internacional de la

Ciutat Educadora, que va tenir una repercussió important en nombroses ciutats. A aquesta celebració s'hi han anat sumant noves ciutats i agents locals, per la qual cosa podem afirmar que ha contribuït a difondre el compromís amb aquest model de ciutat i a reforçar i teixir noves aliances a les ciutats de la xarxa.

En aquesta línia, les dues convocatòries del Premi Ciutats Educadores també han contribuït a posar en valor i donar a conèixer el treball de les ciutats associades. Igualment, s'ha continuat sistematitzant i difonent coneixement a través de butlletins, publicacions monogràfiques i el banc d'experiències. A més, durant aquest període un total de 79 nous municipis han esdevingut nous membres de l'Associació.

Tanmateix, aquest punt de partida comporta afrontar el nou període amb un alt grau de responsabilitat. Tenim el repte de definir un Pla Estratègic que ens permeti continuar avançant a través de la consolidació del nostre llegat i, alhora, continuar sent un espai de reflexió capaç d'apuntar i aprofundir els aspectes clau que impactaran en l'esdevenir de les nostres ciutats, des de la perspectiva de la Ciutat Educadora.

Per aconseguir-ho hem de reformular-nos preguntes antigues i plantejar-nos nous

interrogants, en un exercici que ens permeti revisar i actualitzar la nostra organització i propostes per abordar els desafiaments emergents i enfortir el nostre compromís amb els valors de la Carta de Ciutats Educadores.

En aquest sentit, l'actualització de la Carta, adaptant-la als nous reptes que afronten les ciutats, contribuiria a revitalitzar i relançar la nostra missió fundacional a llarg termini. Creiem que estem en un moment adequat per abordar aquest debat i per això llancem el desafiament.

En la definició del nou Pla Estratègic ens agradaria incloure tantes veus com fos possible. Per això, confiem elaborar-lo comptant amb les aportacions de les ciutats, del Comitè Executiu i de les xarxes. Per aquest motiu, us convidem a fer-nos arribar les vostres reflexions, expectatives i necessitats.

Secretariat de l'AICE

c/ Avinyó 15, 4ª planta
08002 Barcelona
Tel. +34 93 342 77 20
Fax. +34 93 342 77 29
E-mail: bidce@bcn.cat

saps que...

★ Les ciutats de **Gunsan, León i Setúbal** són les guanyadores del **Premi Ciutats Educadores 2018** a Bones Pràctiques d'Educació Ciutadana a través de la Participació, per les seves iniciatives: "Projecte de regeneració del centre urbà", "Xarxes de dones sense violència" i "El nostre barri, la nostra ciutat", respectivament. La cerimònia de lliurament del premi es realitzarà en el marc del XV Congrés de l'AICE, on també s'atorgarà un diploma a les set ciutats finalistes: **Barakaldo, Medellín, Rennes, Rosario, Río Cuarto, Viladecans i Vitòria-Gasteiz**.

★ El **XV Congrés Internacional de Ciutats Educadores**, amb el tema "**La Ciutat pertany a les persones**", tindrà lloc a Cascais (Portugal) del 13 al 16 de novembre de 2018. Com a novetat, aquesta edició inclourà la participació d'una selecció de joves de les ciutats membre que treballaran en tallers específics sobre les temàtiques del Congrés i també podran participar en visites d'estudi amb la resta de congressistes. Les i els joves presentaran els resultats de la seva feina i les seves propostes en una sessió plenària.

★ La **Delegació per a Amèrica Llatina** ha iniciat un programa pilot de **formació virtual** per a les ciutats de la regió. Els cursos que s'han dut a terme fins ara són: "Introducció a les Ciutats Educadores", "Joventuts i Polítiques Públiques a les Ciutats Educadores" (dues edicions), "Infàncies i el Paper Educador de les Ciutats" i "Convivència i Participació Ciutadana - Cap a la Construcció de Sistemes Participatius Integrats".

★ El proper **30 de novembre** se celebra la tercera edició del **Dia Internacional de la Ciutat Educadora**, amb el lema **Teixint una**

Xarxa de Complicitats. Entre les iniciatives proposades destaquem la cançó composta per a l'ocasió. Animem les ciutats a assajar-la amb els seus cors, orquestres, bandes i artistes locals, i a cantar-la en un lloc emblemàtic del municipi el dia 30 de novembre. El Pacte per la Ciutat Educadora, el concurs fotogràfic o la campanya #ICommitTo són altres propostes per a la jornada. Més informació a: www.edcities.org/dia-internacional-cat-2018/

entrevista

Sr. Juan Espadas Cejas

Alcalde de Sevilla, Espanya

Familias". Des que va començar el programa l'any 1999 fins avui, s'ha treballat amb 336 centres educatius, i s'ha arribat a gairebé 10.000 participants. Aquestes escoles de família són de caràcter gratuït i comprenen totes les etapes educatives.

Quan abordem la no fàcil tasca de l'educació dels nostres fills i filles, en la major part dels casos no hi estem (o no ens hi sentim) preparats, atès que educar no només consisteix a atendre les necessitats bàsiques, sinó que també suposa guiar el desenvolupament de totes les seves capacitats. Les famílies sevillanes ens demanaven un espai de participació en el qual poder abordar i reflexionar sobre temes relacionats amb l'educació dels seus fills i filles, conscients dels reptes de la societat actual, en canvi constant.

Es tracta d'un procés obert i dinamitzat de planificació a través d'una metodologia basada en la participació, en què es desenvolupen processos d'escolta, detecció d'interessos i necessitats, i de generació d'acords i consensos sobre els principals reptes de la ciutat i la manera d'afrontar-los. Ha de ser així, ja que aquest serà el document que ens marqui el camí de la ciutat que volem ser, posant-nos reptes ambiciosos, pensant en els sevillans i les sevillanes d'avui però, sobretot, en les generacions que heretaran la ciutat que siguem capaços de construir junts. Per això tenen tant de pes en l'estratègia no només els sectors productius o l'especialització intel·ligent del territori per competir en la millor posició possible en el panorama mundial, sinó també tots aquells pilars socials, humans i en clau d'igualtat que ens converteixin, a més, en una societat de valors i convivència.

Quines característiques destacaria de la seva ciutat?

Sevilla és una ciutat moderna amb profundes arrels històriques. El patrimoni i la cultura han fet de Sevilla una ciutat turística de referència internacional, una magnífica targeta de presentació al món que hem d'aprofitar per atreure inversions i per aconseguir la Sevilla del segle XXI que ens hem posat com a repte: innovadora, smart, sostenible, habitable, social, inclusiva, intel·ligent, adaptada.

Constitueix l'educació una prioritat en el seu programa municipal? Per què?

Sens dubte. L'educació no és només un camí excel·lent per canviar el món, és l'únic camí que ens permetrà aconseguir-ho. Des de l'any 1990, en el marc del I Congrés Internacional de Ciutats Educadores celebrat a Barcelona, l'Ajuntament de Sevilla va subscriure la Carta de Ciutats Educadores i, per tant, la posada en marxa a la ciutat dels seus principis.

L'Ajuntament de Sevilla, amb el lema "Sevilla, Ciutat Educadora", fomenta i impulsa la coordinació entre les diferents àrees i entitats municipals. El Pla d'Actuació Educativa de l'Ajuntament de Sevilla n'és un resultat. Ofereix una política educativa municipal àmplia, de caràcter transversal i innovador, i incloent-hi totes les modalitats d'educació formal, no formal i informal.

Ens pot explicar alguna bona pràctica de com s'educa la ciutadania a Sevilla?

Un bon exemple seria el programa "Escuela de

Només si formem de manera adequada les noves generacions de sevillanes i sevillans, només si els aportem els mitjans que els permetin gaudir d'una mirada crítica i del coneixement necessari per assolir un creixement personal òptim, serem capaços de garantir-nos un futur millor per a tothom entorn d'aquestes claus.

Quins mecanismes hi ha a Sevilla perquè la ciutadania pugui contribuir a la co-construcció de la ciutat?

La nostra acció de govern es basa en l'escolta permanent. No podia ser d'una altra manera en una ciutat amb un teixit associatiu tan abundant i divers.

La vertebració mateixa de la presa de decisions a la ciutat és plural i participativa. Els onze districtes disposen dels seus propis mecanismes de participació a través de les Juntes Municipals, en què participa el moviment associatiu escollit democràticament i on es debaten i aproven els temes de més interès i proximitat per al veïnat, inclosa la destinació d'inversions en millores als barris. De la mateixa manera funcionen nombrosos consells ciutadans sectorials (dona, consum, infància i adolescència...), i en aquestes sessions hi passen obligatòriament les decisions de ciutat que regulen el nostre marc de convivència. Durant aquest mandat s'ha posat en marxa, a més a més, una plataforma per a la votació de propostes i l'elaboració de consultes ciutadanes.

La seva ciutat ha fet recentment una gran inversió en plans de formació i ocupació en barris desfavorits. En què consisteix el Pla Integra?

Per a aquest Govern, la generació d'oportunitats per a l'ocupació és una prioritat indiscutible. Per això, vam decidir afrontar el repte des de diferents fronts possibles. Un n'és el programa propi i innovador que anomenem "Integra" i que, en la primera edició, va aconseguir ultrapassar les expectatives i els objectius mínims que ens havíem marcat d'inserció laboral i d'abast dels projectes. En aquesta segona edició partim amb metes encara més elevades que esperem assolir en col·laboració amb totes les entitats.

La població objectiu de tots aquests programes són persones aturades empadronades a Sevilla, en cerca activa de feina i que, per diverses circumstàncies econòmiques, socials i personals, presenten més vulnerabilitat social, com ara els joves menors de 30 anys, els majors de 45 anys, els desocupats de llarga durada, les persones amb discapacitat, les persones víctimes de maltractament físic o psíquic, els immigrants i les persones en procés de rehabilitació o reinserció social. És un programa per a l'ocupació en el qual hem posat moltes expectatives i que és positiu en moltes cares del prisma: és participatiu, plural, col·laboratiu i excel·leix en resultats.

Més informació a www.edcities.org

Seguint aquesta línia, com s'està desenvolupant la definició del Pla Estratègic 2030?

experiència

Pícnics nocturns: una proposta de Rosario per combatre la inseguretad ciutadana

Ubicada al cor de la Pampa humida argentina i amb més d'un milió d'habitants, Rosario és una ciutat puixant i creativa que destaca en l'àmbit de la cultura i l'espai públic. La ciutat té una de les taxes més altes d'espai verd per habitant de l'Amèrica Llatina (12,5 m²) i disposa de 24 parcs públics.

A Rosario, tal com passa en d'altres ciutats llatinoamericanes, la inseguretad als carrers és una de les majors preocupacions, especialment durant la franja nocturna. La por ha allunyat les persones dels espais comuns. Amb l'objectiu de tornar-los a habitar i promoure'n l'ús i gaudi, la municipalitat de Rosario es va proposar d'aconseguir la reapropiació d'aquests espais públics durant la nit per part de la ciutadania.

D'aquesta manera, impulsada per la Secretaria d'Ambient i Espai Públic i amb el suport de la Secretaria de Cultura i Educació, es va posar en marxa, com a part de l'agenda d'estiu, una experiència col·lectiva innovadora: els pícnics nocturns. Una iniciativa gratuïta que consisteix a convidar la ciutadania a trobar-se, gaudir i compartir els parcs públics alguns dijous dels mesos d'estiu (de gener a abril), a partir de les vuit del vespre.

Persones de totes les edats, amb la família o els amics i sense distincions socioeconòmiques, acudeixen a aquests espais a l'aire lliure per gaudir junts d'un pícnic nocturn, acompanyat de música ambiental in viu per amenitzar la vetllada. Cada trobada se celebra a un parc de la ciutat, i en cadascun d'ells es presenta una proposta cultural diferent (tango, cúmbia colombiana, jazz, etc.) que emmarca l'activitat.

El municipi fa conèixer el calendari dels pícnics a través de les xarxes socials i altres

mitjans de comunicació. Es poden reservar en línia viandes saludables (sandvitxos, fruita, sucs, etc.), col·laborant així en la promoció dels emprenedors locals i en la generació d'ocupació a la ciutat.

En cada convocatòria es posa en relleu la cura de l'espai públic. Per això, als pícnics hi ha els promotors, entesos com a agents en comunicació directa amb la ciutadania. Amb el seu suport, es genera un procés de sensibilització ambiental sobre el tractament de les deixalles a fi de deixar l'espai net després de cada trobada. Els promotors, a més, s'encarreguen de donar la benvinguda, dialogar amb la ciutadania, atendre dubtes, etc., i es converteixen en referents per a qualsevol assumpte que sorgeixi.

Una proposta simple, divertida i de baix cost que afavoreix la trobada entre la ciutadania,

Una forma divertida de gaudir i compartir els parcs públics en horari nocturn que permet combatre el sentiment d'inseguretad a la ciutat.

la qual cosa permet generar vincles a més de connectar els participants amb la natura i desconectar-los de la rutina. Una oportunitat per trobar-se i conversar amb la família, els amics i altres conciutadans en un clima distès.

Fins avui, s'han celebrat amb èxit dues edicions, i en cadascuna d'elles s'ha aconseguit la participació de més de 50.000 persones. Com a novetat d'aquesta darrera edició, cal destacar que la iniciativa, a més de dur-se a terme en grans parcs, s'ha traslladat a diferents places dels sis districtes de la ciutat.

Presenta: Municipalitat de Rosario
Secretaria d'Ambient i Espai Públic

Contacte: Sra. Cecília de Michele
e-mail: cdemich0@rosario.gov.ar

